

SUOSITUKSET

NEUVOSTO

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 20 päivänä marraskuuta 2008,

nuorten vapaaehtoisten liikkuvuudesta Euroopan unionissa

(2008/C 319/03)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 149 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Nuorten vapaaehtoisten liikkuvuus on osa henkilöiden vapaata liikkuvuutta, joka on suojattu perustamissopimuksen 18 artiklan nojalla.
- (2) Yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä nuorten vapaaehtoisten liikkuvuuden edistämiseksi tehostamalla vapaaehtoistoiminnan järjestäjien yhteistyötä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä suosituksessa ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen.
- (3) Sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheensä jäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 1408/71 ⁽¹⁾ ja siihen liittyvät säännökset kattavat vain ne vapaaehtoiset, jotka kuuluvat kansallisen sosiaaliturvalainsäädännön piiriin, minkä johdosta sosiaaliturvaan liittyvät seikat voivat joskus saada luopumaan vapaaehtoistyöhön ryhtymisestä toisessa jäsenvaltiossa.
- (4) Opiskelijoiden, koulutuksessa olevien, vapaaehtoisten, opettajien ja kouluttajien liikkuvuudesta Euroopan yhteisössä 10. heinäkuuta 2001 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston suositusta 2001/613/EY ⁽²⁾ jäsenvaltioita kehoitetaan toteuttamaan yhteisön lainsäädännön mukaisesti ja kansallisen lainsäädäntönsä puitteissa aiheellisina pitämänsä toimenpiteet sen

varmistamiseksi, että vapaaehtoisia ja heidän perheitään ei kohdella eriarvoisesti asiaankuuluvan sosiaalisen suojelun eli esimerkiksi terveydenhoidon ja sosiaalihuollon takia, mikä saattaisi haitata heidän liikkuvuuttaan.

- (5) Suosituksessa 2001/613/EY ja koulutukseen liittyvästä valtioiden rajat ylittävistä liikkuvuudesta yhteisössä (liikkuvuutta koskeva eurooppalainen laatuperuskirja) joulukuun 18 päivänä 2006 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston suositusta 2006/961/EY ⁽³⁾ viitataan nimenomaisesti vapaaehtoisiiin.
- (6) Kolmansien maiden kansalaisten opiskelua, opiskelijavaihtoa, palkatonta harjoittelua tai vapaaehtoistyötä varten tapahtuvan maahanpääsyn edellytyksistä 13 päivänä joulukuuta 2004 annettua neuvoston direktiivissä 2004/114/EY ⁽⁴⁾ säädetään mahdollisuudesta myöntää erityisiä oleskelulupia kolmansien maiden kansalaisille, jotka hakevat pääsyä jäsenvaltion alueelle vapaaehtoistyötä varten.
- (7) Nuorten vapaaehtoistoimintaa koskevista yhteisistä tavoitteista annettua neuvoston ja neuvostossa 15 päivänä marraskuuta 2004 kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselmassa sekä nuorten vapaaehtoistoimintaa koskevien yhteisten tavoitteiden täytäntöönpanosta annettua neuvoston ja neuvostossa 16 päivänä marraskuuta 2007 kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselmassa ⁽⁵⁾ asetettiin nuorten vapaaehtoistoiminnalle yhteiset tavoitteet, ehdotettiin hyvien toimintatapojen vaihtamista ja vertaisoppimista näiden tavoitteiden täytäntöönpanon tehostamiseksi sekä kehoitettiin jäsenvaltioita pohtimaan käytännön keinoja edistymisen mittaamiseksi. Viimeksi mainitussa päätöslauselmassa komissiota kehoitettiin myös tekemään nuorten vapaaehtoistoiminnan edistämistä ja tunnustamista koskevia uusia ehdotuksia.

⁽¹⁾ EYVL L 149, 5.7.1971, s. 2.⁽²⁾ EYVL L 215, 9.8.2001, s. 30.⁽³⁾ EUVL L 394, 30.12.2006, s. 5.⁽⁴⁾ EUVL L 375, 23.12.2004, s. 12.⁽⁵⁾ EUVL C 241, 20.9.2008, s. 1.

- (8) Euroopan parlamentti hyväksyi huhtikuussa 2008 mietinnön, joka koski vapaaehtoistyön roolia taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistämässä ja jossa jäsenvaltioita sekä alueellisia ja paikallisia viranomaisia kehoitettiin tunnustamaan vapaaehtoistyön arvo sosiaalisen ja taloudellisen yhteenkuuluvuuden edistäjänä ja jossa suositeltiin rajatylittävien vapaaehtoishankkeiden tukemista,

TOTEAA, ETTÄ:

1. tässä suosituksessa rajatylittävällä vapaaehtoistoiminnalla tarkoitetaan seuraavaa: kaikille nuorille avointa, selkeissä puitteissa tapahtuvaa pitkäaikaista yleisen edun mukaista toimintaa, johon nuoret omasta tahdostaan osallistuvat muualla kuin asuinmaassaan korvauksetta tai nimellistä korvausta ja/tai kulujen korvaamista vastaan. Vapaaehtoistoiminta ei saa haitata tai korvata mahdollista tai olemassa olevaa palkkatyötä;
2. vapaaehtoistoiminta on epäviralliseen oppimiseen ja arkioppimiseen liittyvä rikastuttava kokemus, joka parantaa nuorten ammatillisia taitoja ja osaamista, tukee heidän työllistyytyään ja yhteisvastuullisuuttaan, kehittää heidän sosiaalisia taitojaan, helpottaa heidän integroitumistaan yhteiskuntaan ja vahvistaa aktiivista kansalaisuutta;
3. Euroopassa harjoitetaan hyvin monenlaista vapaaehtoistoimintaa, jota järjestävät kansalaisjärjestöt ja viranomaiset. Nämä erilaiset toiminnat olisi säilytettävä, niitä olisi kehitettävä edelleen ja tällaisen toiminnan järjestäjien välistä yhteistyötä olisi helpotettava;
4. rajatylittävä liikkuvuus Euroopassa voi olla tärkeä väline koulutuksen, työllisyyden sekä alueellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistämässä, ja se voi myös auttaa lisäämään keskinäistä ymmärtämystä ja aktiivista osallistumista yhteiskuntaan. Tämä koskee erityisesti nuoria työmarkkinoilla, joilla arvostetaan yhä enemmän sopeutumiskykyä ja joustavuutta;
5. paikalliset yhteisöt, jotka ottavat vastaan nuoria vapaaehtoisia, hyötyvät suuresti heidän toiminnastaan, joka voi liittyä moniin eri aloihin, kuten sosiaalisen osallisuuden edistämiseen, kulttuuriperinnön säilyttämiseen, sukupolvien välisen yhteisvastuullisuuden vaalimiseen tai ympäristön suojelemiseen. Samalla tällainen toiminta rikastuttaa vastaanottavien yhteisöjen kulttuurista monimuotoisuutta;
6. vapaaehtoistoiminta on ollut avoimen koordinoitumisen painopiste nuorisopolitiikan alalla, ja lukuisia hyviä käytäntöjä on jo määritetty. Tässä yhteydessä EU:n Nuorisohjelmaan vuodesta 1996 alkaen kuulunut nuorten eurooppalaisen vapaaehtoistyön tukimuoto on tarjonnut nuorille mahdollisuuden osallistua vapaaehtoistoimintaan eri aloilla. Nykyisellä Youth in Action -nuorisotoimintaohjelmalla vahvistetaan tätä tukimuotoa;
7. näistä toimista huolimatta nuorten vapaaehtoisten liikkuvuudelle Euroopassa voi yhä olla esteitä, ja tällä suosituksella

pyritään siksi ensisijaisesti luomaan puitteet, joissa jäsenvaltiot voivat tehostaa yhteistyötään, tämän kuitenkin rajoittamatta niiden kansallisten olosuhteiden moninaisuutta;

8. vapaaehtoistoiminnan järjestäjien parempi yhteistyö eri maissa ja runsaampi tiedonvaihto voivat innostaa kaikkia nuoria eurooppalaisia kansalaisuudesta riippumatta osallistumaan enemmän vapaaehtoistyöhön kolmansissa maissa;
9. heikommassa asemassa oleviin nuoriin olisi kiinnitettävä erityistä huomiota, sillä vapaaehtoistyö tarjoaa erityisen arvokkaan mahdollisuuden liikkuvuuteen niille nuorille, jotka muuten eivät voisi yhtä paljon tai lainkaan hyötyä liikkuvuusohjelmista.

SUOSITTA, ETTÄ JÄSENVALTIOT:

- A. edistävät nuorten vapaaehtoisten liikkuvuutta Euroopassa tehostamalla vapaaehtoistoiminnan järjestäjien, jotka voivat olla kansalaisjärjestöjä tai viranomaisia, yhteistyömahdollisuuksia eri maissa niin, että kaikilla nuorilla on halutessaan mahdollisuus tehdä vapaaehtoistyötä Euroopassa;
- B. helpottavat tätä varten seuraavien toimintalinjojen kehittämistä ottaen asianmukaisesti huomioon vapaaehtoistoiminnan kansalliset puitteet ja sitä koskevan lainsäädännön, yleiset kansalliset prioriteetit ja olemassa olevat paikalliset mahdollisuudet sekä julkisia menoja koskevat kansalliset järjestelmät:
  1. tietämyksen lisääminen vapaaehtoistoiminnasta jäsenvaltion omalla alueella ja tämän tiedon toimittaminen Euroopan komissiolle edelleen levitettäväksi;
  2. kansainvälisen vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia koskevan tiedon asettaminen helposti nuorten, nuorisotyötä tekevien ja nuorisojärjestöjen saataville;
  3. oikeuksia ja mahdollisuuksia, jotka perustuvat rajatylittävään vapaaehtoistoimintaan koskevaan EU:n ja jäsenvaltioiden lainsäädäntöön, koskevan tiedon asettaminen kaikkien asiaankuuluvien toimijoiden saataville;
  4. tiedonvaihdon edistäminen vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksista muissa jäsenvaltioissa ja niiden menettelyjen yksinkertaistaminen, joita on noudatettava, jotta eri jäsenvaltioista tulevat nuoret vapaaehtoiset voivat helpommin osallistua vapaaehtoistyöhön muissa jäsenvaltioissa;
  5. joustavan lähestymistavan omaksuminen mahdollisuuksien mukaan tilaisuuksien luomiseksi rajatylittävälle vapaaehtoistoiminnalle Euroopassa esimerkiksi seuraavien toimin:
    - tuetaan rajatylittävien vapaaehtoisten vastaanottamiseen liittyvien valmiuksien kehittämistä,
    - tuetaan yhteispisteiden luomista nuorille eurooppalaisille vapaaehtoisille Youth in Action -nuorisotoimintaohjelman kansallisten toimistojen yhteyteen silloin, kun se on mahdollista,

- edistetään sellaisten olemassa olevien eurooppalaisten järjestelmien käyttämistä, jotka voivat helpottaa nuorten liikkuvuutta, kuten esimerkiksi liikkuvuutta edistävät kortit,
  - edistetään nuorisotyötä tekevien ja nuorisojärjestöissä toimivien rajatylittävää liikkuvuutta,
  - tuetaan nuorisotyötä tekeville sekä nuorisojärjestöissä, paikallisviranomaisissa ja yhteiskuntapalvelujen parissa työskenteleville suunnattavan tiedotuksen ja koulutuksen kehittämistä nuorten rajatylittävän vapaaehtoistoiminnan osalta;
6. nuorten tietoisuuden lisääminen monikulttuuristen taitojen ja kielten opiskelun merkityksestä niiden esteiden vähentämiseksi, jotka haittaavat heidän rajatylittävää liikkuvuuttaan;
  7. vapaaehtoistoiminnan järjestäjien kannustaminen kehittämään itsearviointivälineitä nuorten eurooppalaisesta vapaaehtoistyöstä saatujen kokemusten pohjalta, jotta rajatylittävään vapaaehtoistyöhön osallistuville vapaaehtoisille voidaan taata tällaisen toiminnan laatu;
  8. sekä lähettävien että vastaanottavien jäsenvaltioiden järjestäjien kannustaminen tekemään keskenään yhteistyötä, jotta voitaisiin taata nuorten vapaaehtoisten ja palvelujen vastaanottajien suojelu. Tähän pitäisi sisältyä riittävästi tietoa vapaaehtoistoinnasta, sen järjestäjistä ja vapaaehtoisista, jotta molemmat osapuolet voisivat tehdä tietoon perustuvan päätöksen toiminnan soveltuvuudesta ja noudattaa mahdollisia lakiin perustuvia vaatimuksia;
  9. muiden asiaa koskevien sosiaaliturvasäännösten tarkasteleminen asiaankuuluvilla EU:n olemassa olevilla foorumeilla EU:n ja jäsenvaltioiden lainsäädännön tarjoamien mahdollisuuksien täysimääräiseksi hyödyntämiseksi;
  10. vapaaehtoistyön aikana syntyneiden oppimistulosten asianmukaisen tunnustamisen edistäminen mahdollisten yhteisön säännösten mukaisesti ja mahdollisten pätevyyskokeiden ja tutkintojen koskevien kansallisten järjestelmien tai viitekehysten puitteissa;
  11. sellaisten EU:n välineiden käyttämisen edistäminen, joilla voidaan helpottaa rajatylittävää vapaaehtoistoimintaa varmistamalla tutkintojen ja pätevyyskokeiden avoimuus (esimerkiksi Europass, Youthpass ja eurooppalainen tutkintojen viitekehys);
  12. erityisen huomion kiinnittäminen heikommassa asemassa oleviin nuoriin, jotta parannetaan heidän mahdollisuuksiaan osallistua vapaaehtoistoimintaan sekä erityisesti rajatylittävään vapaaehtoistoimintaan.
- KANNATTAA KOMISSION AIKOMUSTA:
1. tukea jäsenvaltioita edellä mainituissa toimitissa nuorisovaltion eurooppalaisen yhteistyön puitteita ja erityisesti avointa koordinaatintimenetelmää ja Youth in Action -ohjelmaa hyödyntäen;
  2. tukea ja organisoida yhdessä jäsenvaltioiden kanssa tietojen ja kokemusten vaihtoa yhteistyöstä eri maissa olevien vapaaehtoistoiminnan järjestäjien välillä riippumatta siitä, ovatko nämä kansalaisjärjestöjen edustajia vai viranomaisia;
  3. perustaa nuorten vapaaehtoistyön eurooppalainen portaali, joka perustuu mahdollisiin kansallisiin nuorten vapaaehtoistyön portaaleihin, tietokantoihin ja yksittäisiin verkkosivustoihin;
  4. antaa neljän vuoden kuluttua tämän suosituksen antamisesta neuvostolle kertomus sen selvittämiseksi, toimivatko ehdotetut toimenpiteet tehokkaasti, sekä lisätoimien tarpeen arvioimiseksi.
- Tehty Brysselissä 20 päivänä marraskuuta 2008.